

Ш44/4 Уср
Р-Т39

СОНЯШНІ КЛАРНЕТИ

№ 44 (4 Укр)
Т 39

П ТИЧИНА

СОНЯШНІ
КЛАРНЕТИ

ВИДАННЯ ДРУГЕ

ВИД. Т-ВО „ДРУКАРЬ“. КИЇВ

1 9 2 0

Рє 2741687 47

ПЕЧАТНЯ ВИДАВНИЧОГО Т-ВА „ДРУКАРЬ“.

Не Зевс, не Пан, не Голуб-Дух,—
Лиш Соняшні Кларнети.
У танці я, ритмичний рух,
В безсмертнім—всі планети.

Я був—не Я. Лиш мрія, сон.
Навколо—дзвонні згуки,
І пільми творчої хитон,
І благовісні руки.

Прокинувся я—і я вже Ти:
Над мною, підо мною
Горять світи, біжать світи
Музичною рікою.

І стежив я, і я веснів:
Акордились планети.
Навік я взнав, що Ти не Гнів,—
Лиш Соняшні Кларнети.

ЗАКУЧЕРЯВИЛИСЯ ХМАРИ....

Закучерявилися хмари. Лягла в глибіннь блакить...
О милий друже, —знов недуже—
О любий брате,—розіп'яте—
Недуже серце моє, серце, мов лебідь той ячить.
Закучерявилися хмари...

Женуть вітри, мов буйні тури! Тополі арфи гнуть...
З душі моєї—мов лілеї—
Ростуть прекрасні—ясні, ясні—
З душі моєї смутки, жалі мов квітоньки ростуть.
Женуть вітри, мов буйні тури!

Одбивсь в озерах настрій сонця. Снує про давне дим...
Я хочу бути—як забути?—
Я хочу знову—чорноброву?—
Я хочу бути вічно-юним, незломно-молодим!
Одбивсь в озерах настрій сонця.

І сміх, і дзвони, й радість тепла. Цвіте веселка дум...
Сум серце тисне:—сонце! пісне!—
В душі я ставлю—вас я славлю!—
В душі я ставлю світлий парус, бо в мене в серці сум.
І сміх, і дзвони, й радість тепла.

ГАЇ ШУМЛЯТЬ....

Гаї шумлять—
Я слухаю.
Хмарки біжать—
Милуюся.
Милуюся—дивуюся,
Чого душі моїй
так весело.

Гей, дзвін гуде —
Іздалеку.
Думки пряде—
Над нивами.
Над нивами—приливами,
Купаючи мене,
мов ластівку.

Я йду, іду—
Зворушений.
Когось все жду—
Співаючи.
Співаючи—кохаючи
Під тихий шепіт трав
голублячий.

Щось мріє гай—
Над річкою.
Ген неба край—
Як золото.
Мов золото—поколото,
Горить—тремтить ріка,
як музика.

АРФАМИ, АРФАМИ....

Арфами, арфами—

золотими, голосними обізвалися гаї

Самодзвонними:

Йде весна

Запашна,

Квітами—перлами

Закосичена.

Думами, думами—

наче море кораблями переповнилась блакить

Ніжвотонними:

Буде бії

Вогневий!

Сміх буде, плач буде

Перламутровий...

Стану я, гляну я—
скрізь цоточки як дзвіночки, жайворон як золотий
З переливами:

Йде весна
Запашна,
Квітами— перлами
Закосячена.

Любая, милая,—
чи засмучена ти ходиш, чи налита щастям вкрай
Там за нивами:

Ой одкрий
Колос вії!
Сміх буде, плач буде
Перламутровий...

ДЕСЬ НАДХОДИЛА ВЕСНА....

Десь надходила весна.—Я сказав їй: ти весна!
Сизокрилими голубками
У куточках на вустах
Їй спурхнуло щось усмішками—
Ї потонуло у душі...

Наливалися жита.—Я сказав їй: золота!
Гнівno брівоньки зламалися.
Одвернулася. Пішла.
Тільки довго оглядалася—
Мов би кликала: іди!

Почали тумани йти.—Я сказав: не любиш ти!
Стала. Глянула. Промовила.
От і осінь вже прийшла.
Так любить?—кажи. Та швидче ж бо!—
Блиснув сміх їй мов кінджал...

Зажуривсь під снігом гай.—Я сказав їй: щож...
прощай!
Враз сердечним теплим сяєвом
Щось їй бризнуло з очей...
Сизокрилою голубкою
На моїх вона вустах!

ЦВІТ В МОЄМУ СЕРЦІ....

Цвіт в моєму серці,
Ясний цвіт-первоцвіт.
Ти той цвіт, мій друже,
Срібляний первоцвіт.
Ах, ізнов, кохана,
Де згучала рана,—
Квітне цвіт-первоцвіт!

Слухаю мелодій
Хмар, озер та вітру.
Я бреню як струни
Степу, хмар та вітру.
Всі ми серцем дзвоним,
Сним вином червоним—
Сонця, хмар та вітру!

Десь краї казкові,
Золоті верхів'я...
Тільки шлях тернистий
Та на ті верхів'я.
Ходять-світять зорі,
Плинуть хвилі в морі—
В ритмах на верхів'я!

Світ в моєму серці,
Мрій танок, світанок.
Ти той світ, мій друже,
Зоряний світанок.
Я твої очиці,
Зорі, зорениці—
Славлю як світанок!

НЕ ДИВИСЯ ТАК ПРИВІТНО....

Не дивися так привітно,
Яблуновоцвітно.
Стигнуть зорі, як пшениця:
Буду я журиться.

Не милуй мене шовково,
Ясно-соколово.
На схід сонця квітнуть рожі:
Будуть дні погожі.

На схід сонця грають грози --
Будуть знову сльози!
Встали мати, встали й татко:
Де ластовенятко?

А я тут в саду, на лавці,
Де квітки-ласкавці...
Що скажу їм?—Все помітно:
Яблуновоцвітно.

2741687

ПОДИВИЛАСЬ ЯСНО....

Подивилась ясно,—заспівали скрипки!—
Обняла в-останнє,— у моїй душі.—
Ліс мовчав у смутку, в чорному акорді.
Заспівали скрипки у моїй душі!

Знав я, знав: навіки,—промені як вії!—
Більше не побачу.—соняшних очей.—
Буду вічно сам я, в чорному акорді.
Промені як вії соняшних очей!

З КОХАННЯ ПЛАКАВ Я...

З кохання плакав я, ридав.
(Над бором хмари муром!)
Той плач між нею, мною став—
(Мармуровим муром...)

Пливуть молитви угорі.
(Вернися з сміхом—дзвоном!)
Спадає лист на вітарі—
(Кучерявим дзвоном...)

Уже десь випали сніги.
(Над бором хмари муром!)
Розбиті ніжні вороги—
(Мармуровим муром...)

Самотна ти, самотний я.
(Весна!—світанок!—вишня!)
Обсипалась душа твоя—
(Вранішня вишня...)

О, ПАННО ІННО....

О, панно Інно, панно Інно!
Я—сам. Вікно. Свіги...
Сестру я Вашу так любив—
Дитинно, злотоцінно.
Любив?—Давно. Цвіли луги...
О, панно Інно, панно Інно,
Любови усміх квітче раз—ще й тлінно.
Свіги, свіги, свіги...

Я Ваші очі пам'ятаю,
Як музику, як спів.
Зімовий вечір. Тиша. Ми.
Я Вам чужий—я знаю,
А хтось кричить: ти рідну стрів!
І раптом—небо... шепіт гаю...
О, ні, то очі Ваші.—Я ридаю.
Сестра чи Ви?—Любив...

1915

Я СТОЮ НА КРУЧІ....

Я стою на кручі ---
За рікою дзвони:
Жду твоїх вітрил я —
Тінь там тоне, тінь там десь...

Випливають хмари ---
Сум росте мов колос:
Хмари хмарять хвилі—
Сумно, сам я, світлий сон...

Вірю омофорно —
За рікою дзвони:
Сню волосожарно —
Тінь там тоне, тінь там десь...

Припливеш, прилинеш—
Сум росте мов колос:
З піснею про сонце!—
Сумно, сам я, світлий сон...

ТАМ ТОПОЛІ У ПОЛІ...

Там тополі у полі на волі
(Хтось на заході жертву привіс)
З буйним вітром свавольним і диким
Струнко рвуться кудись в далечінь...

Йду в простори я, чулий, трівожний,
(Гасне день, облітає, мов мак).
В моїм серці і бурі, і грози,
Й рокотання—ридання бандур...

Хилить вітер жита по-над шляхом
(Ой там хмара похмура з півдня).
І так смутно, так сумно співає—
Тільки перепел б'є десь у дзвін...

Моя пісне, вогниста, шалена
(Креше небо і котить свій гнів),
Ах, розбийся на світлі акорди,
Розридайсь—і затихни, як грім...

ГАПТУЄ ДІВЧИНА.

Гаптує дівчина й ридає—
Чи то ж шиття!
Червоним, чорним вишиває
Мені життя.

Танцюють згуки на дзвіниці,
І плаче дзвін.
Я йду. Мій шлях то із костриці,
То із жоржин.

Тумани линуть вгору, вгору,
А хмари—вниз.
Чому я не люблю простору,
Як я без сліз?

Я ввечері цілую рожу
І кличу сум.
Чому, чому я жить не можу
Та сам, без дум?

КВІТЧАСТИЙ ЛУГ....

Квітчастий луг і дощик золотий.
А в далені, мов акварелі,—
Примружились гаї, замислились оселі...

Ах, серце, пий!

Повітря—мов прив'ялий трунок.
Це рання осінь пле цілунок
Такий чудовий та сумний.

Стою я сам посеред нив чужих,
Немов покинута офіра.
І слухає мій сум природа. Люба. Щира.

Кріз плач, кріз сміх.

Вона сама—царівна мила—
Нераз свій смуток хоронила
В самій собі, в піснях своїх.

Стою. Молюсь. Так тихо-тихо скрізь,—
Мов перед образом Мадони.
Лиш від осель пливуть тужні, обнявшись, дзвони,—
Узори сліз.

Лише з-над хмар часом прилине
Прощання з літом журавлине—
Погасле, як грезет із риз...

Гей, над дорогою стоїть верба,
Дзвінкі дощові струни ловить,
Все вітами хитає, наче сумно мовить:

Журба, журба...
Отак роки, отак без краю
На струнах Вічності перебіраю
Я, одинокая верба.

ОЙ НЕ КРИЙСЯ, ПРИРОДО....

Ой не крийся, природо, не крийся,
Що ти в тузі за літом, у тузі.
У туманах ти сніш... А чогось так сичі
Розридалися в лузі.

Твої коси від смутку, від суму
Вкрила прóзолоть, ой ще й крівава.
Певно й серце твоє взолотила печаль,
Що така ти ласкава.

А була ж ти—як буря із громом!
А була ж ти—як ніч на купала...
Безгоміння і сум. Безгоміння і сон.—
Тільки зірка упала...

Ой там зірка десь впала, як згадка.
Засміялося серце у тузі!
Плачуть знову сичі... О ридай же, молисьь:
Ходить осінь у лузі.

ІЩЕ ПТАШКИ...

Іще пташки в дзвінких піснях блакитний день
купають,
Ще половіє злотом хвиль на сонці жита різа
(Вітри лежать, вітри на арфу грають);—
А в небі свариться вже хтось. Завіса чорно-сиза
Пів-неба мовчки зап'яла. Земля вдягає тінь...
Мов звір, ховається людина.
— Господь іде!—подумав десь полинь.
Заплакав дощ... і вщух.
Мовчить гора. Мовчить долина.
— Господня тінь—прошепотів полинь.

І враз — роздерлась пополам завіса! — Тиша.
Мертва...
Метнувсь огонь: розцвівсь, распавсь — аж вóди
закипіли!
І полилася піснь, принéслась жертва.
Курять шляхи, біжать, біжать... Рвуть вихори, як
жили,
Рідке коріння верб старих, що моляться в сльозах.
А трави — й плакати не сміють.
Ідуть потужні сили! Морок. Жах...
...І дзвонять десь в селі.
І вже тремтять, вже спокій сіють
Сріблясті голуби у небесах.

С В І Т А Є....

Світає...

Так тихо, так любо, так ніжно у полі.
Мов свічі погаслі в клубках фіміаму,
В туман загорнувшись, далекі тополі
В душі вигравають мінорную гаму.

Вже дніє поволі...

Так тихо, так любо, так ніжно у полі.

Світає.

Все спить ще: і небо і зорі безсилі.
Лиш птах десь озвався сиросоння ліниво,
Та пень обгорілий, мов піп на могилі,
„Безсмертний, помилуй!“ — кричить мовчазливо.

Видніє що-хвилі...

Все спить ще: і небо і зорі безсилі.

Світає...

Проміннями схід ранить ніч, мов мечами.
Хмарки золоті поспішають на битву.
Безмовні тумани тремтять над полями
І з ними стаю я на ранню молитву:

О зглянься над нами!

Защо нас Ти раниш у серце мечами?

ЕНГАРМОНІЙНЕ.

Туман.

Над болотом пряде молоком...
Чорний ворон замисливсь.
Сизий ворон задумавсь.
Очі виклював. Бог-зна кому.

А від сходу мечами йде гнів!...
Чорний ворон враз кинувсь.
Сизий ворон схопився.
Очі виклював. Бог-зна кому.

ЕНГАРМОНІЙНЕ.

Сонце.

Десь клюють тай райські птиці
Вино-зеленó.
Роспрозорились озера!...
Тінь. Давно.

Косарі кують до сходу.
Полум'я квіток!
Перса дівчини спросоння:
Син... синок...

ЕНГАРМОНІЇНЕ.

Вітер.

Птах—ріка—зелена вика—
Ритми соняшника.
День біжить, дзвенить—сміється,
Перегулюється!

Над житами—йде з медами—
Хилить к'єлохами.
День біжить, дзвенить·сміється,
Перегулюється!

ЕНГАРМОНІЙНЕ.

Дош.

А на воді в чийсь руді
Гадюки пнуться... Сон. До дна.
Війнув, дихнув, сипнув пшона—
І заскакали горобці!...

— Тікай!—шепнуло в береги.
— Лягай...—хитнуло смолки.
Спустила хмарка на луги
Мережані подолки.

ХОДЯТЬ ПО КВІТАХ....

Ходять по квітах, по росі,
Очима чесними,
Христовоскресними
Поєми тчуть.
А сонця, сонця в їх красі—
Не чуть.

Царства.

Під спів крови: без пісень:
Вмер чорнобривий день.
О лицарі безумного лицарства,
З прокляттям вас на перегній!

— Трояндний!
— Молодий!
— Бій!

У С О Б О Р.

І.

По один бік верби,
По другий старці.
Гнуться, гнуться, гнуться верби,
Нагинаються старці.

Шум юрби глухої.
Блиск хмариних крил!
...Сповиває аналої
Сине брязкання кадил.

Тут говорять з Богом.
Тут Йому скажу—
(Хтось заплакав за порогом)—
З херувимами служу!

Жду я, ждуть всі люде—
І нема Його.
Гнуться, гнуться, гнуться люде,
Дожидаються Його.

У С О Б О Р.

II.

Співає стежка
На горód.
Гарбуз під парасольками
Про сонце думає.

За частоколом—
Зелений гимн.
Зоставайтеся, люде,
З своїми божками!

Соняшники горять...
— сама як струна—
Метеликів дуєти...
— а на лапках мед—

Ромашка?—здрастуй!
І вона тихо: здрастуй.
І згучить земля
Як орган.

ПАСТЕЛІ.

I.

Пробіг зайчик.
Дивиться—
Світанок:
Сидить, грається,
Ромашкам очі растулює.
А на сході небо пахне.
Півні чорний плащ ночі
Вогняними нитками сточують.
— сонце—
Пробіг зайчик.

ПАСТЕЛІ.

II.

Випив доброго вина
Залізний день.
Розцвітайте, пуги!—
я йду—день—
Пасітесь, отари!—
до своєї любої—день—
Колисково, колоски!—
удень.
Випив доброго вина
Залізний день.

ПАСТЕЛІ.

III.

Коливалося флейтами
Там де сонце зайшло.
Навшпиньках
Підійшов вечір.
Засвітив зорі,
Прослав на травах тумани,
І, на вуста поклавши палець,—
Ліг.
Коливалося флейтами
Там де сонце зайшло.

ПАСТЕЛІ.

IV.

Укрийте мене, укрийте:
Я—ніч, стара,
Нездужаю.
Одвіку в снах
Мій чорний шлях.
Покладіть отут м'яти,
Та хай тополя шелестить.
Укрийте мене, укрийте:
Я—ніч, стара,
Нездужаю.

А Я У ГАЙ ХОДИЛА....

А я у гай ходила
по квітку ось яку
а там дерева люлі
і все отак зозулі
ку
ку

Я зайчика зустріла
дрімав він на горбку
була б його спіймала
зозуля ізлякала
ку
ку

ХТОСЬ ГЛАДИВ НИВИ....

Хтось гладив ниви, все гладив ниви,
Ходив у гніві і сіяв співи:
О, дайте грому, о, дайте зливи!—
Нехай не сохнуть злотисті гриви.
Хтось гладив ниви, так ніжно гладив...

Плили хмарини, немов перлини...
Їх вид рожевий—уста дитини!
Набігли тіні—і... ждуть долини.
Пробігли тіні—сумні хвилини:
Плили хмарини чужі, далекі...

Сліпучі тони—і дика воля!
Ой, хтось заплакав посеред воля.
Зловісна доля, жорстока доля.
Здаля сміялась струнка тополя.
Сліпучі тони—й смутні волошки...

НА СТРИМЧАСТИХ СКЕЛЯХ....

На стрімчастих скелях,
Де орли та хмари,
Над могутнім морем,
В осяйній блакиті—
Гей,
Там
Розцвітали грози!
Розцвітали грози...

Із долин до неба
Простяглися руки:
О, позичте, грози,
Зливної блакиті!—
Враз
Вниз
Впали краплі крові!
Впали краплі крові...

На лапах, на травах,
На срібнозелених,
У житах злотистих,
Стрункоколоскових—
Гей,
Там,
Там шуміли шуми!
Там шуміли шуми...

Хтось горів світанно,
Колінопреклопно:
Дай нам, земле, шуму,
Шуму-божевілля!—
Ніч.
Плач.
Смерть шумить косою!
Смерть шумить косою...

ПО ХЛІБ ШЛА ДИТИНА....

По хліб шла дитина—троядно!
тікайте! стріляють, ідуть.
Роскинуло ручки—троядно...

Ні бога, ні чорта—на бурю!
гей, стійте! знайдём і в церквах.
Знялось гайвороння—на бурю...

ОДЧИНЯЙТЕ ДВЕРІ....

Одчиняйте двері—
Наречена йде!
Одчиняйте двері—
Голуба блакить!
Очі, серце і хорали
 Стали,
 Ждуть...

Одчинились двері—
Горобина ніч!
Одчинились двері—
Всі шляхи в крові!
Незриданими сльозами
 Тьмами
 Дощ...

СКОРБНА МАТИ.

I.

Пам'яті моєї матері.

Проходила по полю
Обніжками, межами.
Біль серце опромінив
Блискучими ножами!

Поглянула—скрізь тихо.
Чийсь труп в житах чорніє...
Спросоння колосочки:
Ой радуйся, Маріє!

Спросоння колосочки:
Побудь, побудь із нами!
Спинилась Божа Мати,
Заплакала сльозами.

Не місяць, і не зорі,
І дніти мов не дніло.
Як страшно!... людське серце
До-краю обідніло.

СКОРБНА МАТИ.

II.

Проходила по полю—
Зелене зеленіє...
Назустріч Учні Сина:
Возрадуйся, Маріє!

Возрадуйся, Маріє:
Шукаємо Ісуса.
Скажи, як нам простіше
Пройти до Емауса?

Звела Марія руки,
Безкровні, як лілеї:
Не до Юдеї шлях вам,
Вертайте й з Галілеї.

Ідіте на Вкраїну,
Заходьте в кожну хату—
Ачей вам там покажуть
Хоч тівь Його расп'яту.

СКОРБНА МАТИ.

III.

Проходила по полю.
В могилах поле мріє—
Назустріч вітер віє—
Христос воскрес, Маріє!

Христос воскрес?—не чула,
Не відаю, не знаю.
Не будь ніколи раю
У цім кривавім краю.

Христос воскрес, Маріє!
Ми—квіти звіробою,
Із крові тут юрбою
Зросли на полі бою.

Мовчать далекі села.
В могилах поле мріє.
А квітка лебедіє:
О згляньсь хоч Ти, Маріє!

СКОРВНА МАТИ.

IV.

Проходила по полю...
— І цій країні вмерти?—
Де Він родився вдруге,—
Яку любив до смерти?

Поглянула—скрізь тихо.
Бує дике жито.
— Защо Тебе расп'ято?
Защо Тебе убито?

Не витримала суму,
Не витримала муки,—
Упала на обніжок,
Хрестом расп'явши руки!...

Над Нею колосочки
„Ой радуйся!“—шептали.
А янголи на небі—
Не чули і не знали.

ПО БЛАКИТНОМУ СТЕПУ

По блакитному степу
Вороний вітер!
Пригорнув раз тай подався—
Вороний вітер...

Вийшла жита жати я.
Громова хмара!
Ой не всі з війни додому—
Вороний вітер...

Гляне сонце як дитя,
А в селі голод!
Ходять матері як тіні—,
Вороний вітер...

На чужині десь ген-ген
Без хреста; вóрон...
Будьте прокляті з війною!—
Вороний вітер...

ХОР ЛІСОВИХ ДЗВІНОЧКІВ.

Уривок із поеми.

Ми дзвіночки,
Лісові дзвіночки,
Славим день.
Ми співаєм,
Дзвоном зустрічаєм:
День!
День.

Любим сонце,
Небосхил і сонце,
Світлу тінь,
Сни розкішні,
Все гаї затишні:
Тінь!
Тінь.

Линьте, хмари,
Ой прилиньте, хмари,—
Ясний день.

Окропите,
Нас благословіте:
День!
День.

Хай по полю,
Золотому полю
Ляже тінь.
Хай схитнеться —
Жито усміхнеться:
Тінь!
Тінь.

ЗЕЛЕНА НЕДІЛЯ.

Із золотих своїх дворів
Свята Неділя вийшла.
Тихо. Сумно.
Ніщо не пролетить, не заспіває.
— Пошли, о Боже, пташку в світ!
Хоча б і без голосу—аби кукама.
І Бог послав зозулю.
— на віку
пий музику
муку
випадковий цього віку
потопельнику —
Сумно.
Зелена Неділя.

ВІЙНА.

І.

Кладусь я спать.
Три янголі в головах стоять.
Один янгол—все бачить.
Другий янгол—все чує.
Третій янгол,—все знає.

І приснився мені
Син.

Наче він сам проти ворога стає,
А той обступає, просто в груди рубає!
(Перший янгол вид свій закриває).

І ніби поле рівне, рівне та злене.
І вітер стеле спів: „Прощайте, пене!“
(Другий янгол із хрестом до мене).

І вітер стеле: „Не сумуйте, смерти той не знає,
Хто за Україну помірає!“
(Третій янгол серце звеселяє).

І приснився мені
Син.

В І Й Н А.

II.

Праворуч—сонце.

Ліворуч—місяць.

А так—зоря.

— Благословляю, синку, на ворога.

А він: матусю моя!

Немає, каже, ворога

Тай не було.

Тільки й єсть у нас ворог—

Наше серце.

Благословіть, мамо, шукати зілля,

Шукати зілля на людське божевілля.

Звела я руку до хреста—

Аж коло мене нікого нема.

Тихо, лиш ворон: кря! кря!...

Праворуч—сонце.

Ліворуч—місяць.

А так—зоря.

ДУМА ПРО ТРЬОХ ВІТРІВ.

На ранній весні-прóвесні,
Гей, на світанню гук.

Ой за горами, за високими,
Там за морями та за глибокими—
Ще й за шляхами несходимими—
Рано-пораненьку Ясне Сонечко сходило.
Ясне Сонечко сходило, братів своїх, Вітрів до
себе іскликало,
До них словами промовляло:
„Брати мої!
„Вітри мої!
„Брати мої любі, милі,
„Вольні, прудкокрилі!
„А станьте ви на рівні ноги:
„На гори, доли, на людяні шляхи, на перелоги—
„Летіть-співайте,

Про мене, вашого брата старшого, Ясного Сонечка

„Людам-повідайте.

„А уже ж я та не по-зімньому грію:

„Зоря з зорею перемигнутися не впеіе—

„Як я поломенію“.

Тее Вітри зачували,

На рівні ноги ставали,

На різні сторони свої дужі крила розправляли.

На ранній весні-провесні,

Гей, на світанню гук.

Що перший Вітер молодий

Лукавий Сніговій

Та так собі подумав, так помислив:

„А чи не краще б було,

„Коли б ти, братіку мій, Ясне Сонечко, та по-зім-
ньому ісходило?“

„Бо цю землю тільки пригрій—

„То вже й клопіт имій“.

Тож перший Вітер Сніговій-Морозище

Летить, гуде, свище,

Снігом хати обкидає,

З людей насміхає:

„Це вас,—каже,—Сонечко веснянее вітає“.

Тоді тее люде зачували,
Одне д'одного словами промовляли:
„Ой не будь, видно, весні, як об Різдві грому,
„Коли до нас говорять по-чужому“.

На ранній весні-провесні,
Гей, на світанню гук.

Що другий Вітер молодий
Безжурний Буровії
Та так собі подумав, так помислив:
„Хай собі Сонечко як завгодно сходить —
„Чи по-зімньому,
„Чи по-весняному,
„Аби мені було можна пити-гуляти,
„Свою душеньку потішати“.
Тож другий Вітер налітає,
Людям хати перекидає,
Гірко так насміхає:
„Це вас, - каже, — люде, весна та воля вітає“.

Тоді тее люде зачували,
Одне д'одного словами промовляли:
„Як отака весна, як отака воля —
„Проклята ж наша доля!“

На ранній весні-провесні,
Гей, на світанню гук.

Що третій Вітер молодий
Ласкавий Легіт-Теплокрил

Та так собі подумав, так помислив:

„А спасибі Богові, що Сонечко на весну повернуло,
„Ато б земля була на-вік схолонула, заснула“.

Тож третій Вітер летить, співає,

До всіх із ласкою та по-рідньому промовляє,
Жодного села, хатинки не минає,

У драну шибку ще й пучками поторбхкає-пограє:

„А вставайте, — каже, — люде, Сонце вам
усміхається,

Вашого плуга земля дожидається“.

Отоді тее всі люде зачували,

Із хат з піснями вихождали,

З великої радості святую землю цілували—

Господа Милосердного прославляли!

На ранній весні-провесні,

Гей, на світанню гук.

ЗОЛОТИЙ ГОМІН.

Над Київом—золотий гомін,
І голуби, і сонце!
Внизу —
Дніпро торкає струни...

Предки.
Предки встали з могил;
Пішли по місту.
Предки жертви сонцю приносять—
І того золотий гомін.
Ах той гомін!...
За ним не чути, що друг твоїй каже,
Від нього грози, пролітаючи над містом, плачуть,—
Бо їх не помічають.

Гомін золотий!

Уночі,
Як Чумацький Шлях срібليсту куряву простеле,
Розчини вікно, послухай:
Слухай:
Десь в небі плинуть ріки,
Потужні ріки дзвону Лаври і Софії!...
Човни золотії
Із сивої—сивої Давнини причалюють.
Човни золотії.

...З хрестом,
Опромінений,
Ласкою Божою в серце зранений
Виходить Андрій Первозванний.
Ступає на гори
Благословенні будьте, гори, і ти, ріко мутна́я!
І засміялись гори,
Зазеленіли...
І ріка мутна́я сповнилася сонця і блакиті—
Торкнула струни...

Уночі,
Як Чумацький Шлях срібليсту куряву простеле,
Вийди на Дніпро!
...Над Сивоусим небесними ланами Бог проходить,
Бог засіває.

Падають
Зерна
Кришталевої музики.
З глибин Вічності падають зерна
В душу.
І там, у храмі душі,
Над яким у недосяжній високості в'ються голу-
би-молитви,

Там,
У повнозгучнім храмі акордами розцвітають,
Натхненними, як очі предків!

Він був мов жрець сп'янілий від молитви —
Наш Київ,—
Який моливсь за всю Україну—
Прекрасний Київ.

— буря!

Стихійно очі він розкрив—
І всі сміються як вино...

— блиск!

— жах!

Розвивши ясні короги
(І всі сміються як вино),
Вогнем схопився Київ
У творчій високості!

зрастуй! здрастуй!—сиплеться з очей.
Тисячі очей...
Раптом тиша: хтось говорить.
слава! з тисячі грудей.
І над всім цим в сяйві сонця голуби.
слава! —з тисячі грудей.
Голуби.

То Україну
За всі роки неслави благословляв хрестом
Опромінений,
Ласкою Божою в серце зранений
Андрій Первозванний.
І засміялись гори,
Зазеленіли...

Але ж два чорних гроби,
Один світлий.
І навкруг
Каліки.
Повзають, гугнявять, руки простягають
(О, які скорчені пальці!)—
Дайте їм, дайте!
Їсти їм дайте—хай звіря в собі не плекають,
— дайте.
Повзають, гугнявять, сонце проклинають,
Сонце і Христа!

Проходять:
бідні, багаті, горді, молоді, закохані в хмари й
музику—

Проходять:

Чорний птах—у нього очі-пазурі!—
Чорний птах із гнилих закутків душі,
Із поля бою прилетів.

Кряче.

У золотому гомоні над Київом,
Над всією Україною—

Кряче.

О, бездушний пташе!

Чи це не ти росп'яття душі людської
Століття довбав?

Століття.

Чи не ти виймав живим очі,

Із серця віру?

Із серця віру.

Чого ж тобі тепер треба

В години радості і сміху?

Чого ж тобі треба тепер, о, бездушний пташе?

Говори!

Чорнокрилля на голуби й сонце—

Чорнокрилля.

— Брате мій, пам'ятаєш дні весни на світанню волі?
З тобою обнявшись ходили ми по братніх стежках,
Славили сонце!

А у всіх тоді (навіть у травинки) сміялись сльози...

— Не пам'ятаю. Одійди.

— Любий мій, чом ти не смієшся, чом не радієш?
Це ж я, твій брат, до тебе по-рідному промовляю,—
Невже ж ти не впізнав?

— Відступись! Уб'ю!

Чорний птах,

Чорний птах кричє.

І навкруг

Каліки.

В години радості і сміху

Хто їх поставив на коліна?

Хто простягнуть сказав їм руку,

Який безумний бог— в години радості і сміху?

Предки з жахом одвернулись.

виростем! — сказали тополі.

бризнем піснями! сказали квіти.

розіллємось!— сказав Дніпро.

Тополі, квіти, і Дніпро.

Дзвенить, дзвенить, дзвенить

І б'ється на шматки...

— Чи то не золоті джерела скресають під землею?

Леліє, віє, ласкавіє,

Тремтить неначе сон...

— Чи то не самоцвіти ростуть в глибинах гір?

виростем!—сказали.

розіллємось!—Дніпро.

Зоряного ранку припади вухом до землі—

...ідуть.

То десь із сел і хуторців ідуть до Києва—

Шляхами, стежками, обніжками.

І б'ються в їх серця у такт

— ідуть! ідуть!—

Дзвенять немов сонця у такт

— ідуть! ідуть!—

Там над шляхами, стежками, обніжками.

Ідуть!

І всі сміються як вино:

І всі співають як вино:

Я—дужий народ,

Я молодий!

Вслухався я в твій гомін золотий—

І от почув.

Дививсь я в твої очі.—
І от побачив.
Гори каміння, що на груди мої навалили,
Я так легенько скинув—
Мов пух...
Я—невгасимий Огонь Прекрасний,
Одвічний Дух.
Вітай же нас ти з сонцем, голубами.
Я дужий народ!—з сопцем, голубами.
Вітай нас рідними піснями!
Я—молодий!
Молодий!

З М И С Т.

	стор.
Соняшні кларнети	7
Закучерявилися хмари	9
Гаї шумлять	10
Арфами, арфами	12
Десь надходила весна	14
Цвіт в моєму серці	15
Не дивися так привітно	17
Подивилась ясно	18
З кохання плакав я, ридав	19
О, панно Інно, панно Інно!	20
Я стою на кручі	21
Там тополі	22
Гаптує дівчина	23
Квітчастий луг	24
Ой не крийся, природо.	26
Іще пташки	27
Світає	29
Енгармоніє: Туман.	30
„ Сонце	31
„ Вітер	32
„ Дощ	33

	стор.
Ходять по квітах	34
У собор I	35
„ II	36
Пастелі I	37
„ II	38
„ III	39
„ IV	40
А я у гай ходила	41
Хтось гладив ниви	42
На стрімчастих скелях	43
По хліб шла дитина	45
Одчиняйте двері	46
Скорбна Мати I	47
„ „ II	48
„ „ III	49
„ „ IV	50
По блакитному степу	51
Хор Лісових Дзвіночків	52
Зелена Неділя	54
Війна I	55
„ II	56
Дума про трьох Вітрів	57
Золотий Гомін	61

PA 505214